

Türkiye'deki En Eski Hominin Buluntusu

The Oldest Turkish Hominin

M.Cihat ALÇİÇEK¹, Nizamettin KAZANCI², Şevket ŞEN³, John KAPPELMAN⁴, Mehmet ÖZKUL¹

¹ Pamukkale Üniversitesi, Denizli

² Ankara Üniversitesi ve Jeolojik Mirası Koruma Derneği, Ankara

³ Muséum National d'Histoire Naturelle, Paris, France

⁴ University of Texas at Austin, USA

ÖZ

Bu çalışmada Türkiye'deki ilk insan kafatası buluntusu sunulmaktadır. Tanıtılacak fosil *Jeolojik Mirası Koruma Derneği*-Jemirko'nun sahipliği altındadır ve incelemeler tamamlandıktan sonra en uygun yerde sergilenecektir.

Türkiye, köprü şeklindeki coğrafik konumu nedeniyle, Neojen boyunca Asya-Avrupa-Afrika arasındaki yoğun hayvan göçlerine tanıklık etmiştir. Bu özelliğine ilaveten, Orta Doğu' da pek çok lokalitede ve bilhassa Gürcistan-Dmanisi gibi yakın çevrede hominin fosillerinin bulunmuş olması, Türkiye'de de ilk insan fosillerinin var olduğunu düşündürmektedir. Ancak, Pleistosen yaşlı pekçok lokalitede bu güne kadar yapılan araştırmalar tatmin edici olmaktan uzak kalmıştır.

Burada tanıtılan insan fosili güneybatı Türkiye'de, Denizli travertenleri içinde bulunmuştur. Fosile yataklık eden travertenlerin termoluminesans yöntemi ile tarihlendirilmesi, 0.49 ± 0.05 ile 0.33 ± 0.04 milyon yıl arasında bir yaşı işaret etmektedir. Buluntu, ön ve yan kemiklerin iyi korunduğu ergin bir bireye ait kafatası parçasıdır ve *Homo erectus* taxonuna büyük benzerlikler taşımaktadır.

ABSTRACT

We here announce the first discovery of a fossil hominin cranium from Turkey. This specimen of ancient Homo is housed with Jemirko, the Turkish Association for Protection of Geological Heritage, and will be placed on public display once studies of the specimen are completed.

Given its unique geographical setting at the crossroads of the Old World, Turkey witnessed extensive faunal migrations between Asia and Europe and Africa throughout the Neogene. With regard to the evidence for early human evolution, hominin fossils are known from many surrounding areas including Dmanisi, Petralona, and numerous localities in the Middle East, thus supporting the contention that early humans were likely to have been present in Turkey; however, in spite of many archaeological sites of Plesitocene age, fossil evidence documenting an early presence of humans in Turkey has thus far eluded investigators.

*The hominin fossil described here was discovered within the Denizli travertines of southwest Turkey. Thermoluminescence dating of the skull-bearing travertines supports an age of between 0.49 ± 0.05 and 0.39 ± 0.04 million years. The hominin is a partial cranium that preserves fragments of the frontal and parietals and is from a young adult individual and bears its closest similarities to the fossil taxon *Homo erectus*.*